

“He vist poques dimissions i reduccions de salaris a les caixes”

Com es traduirà l'entrada de diners del FROB en la composició de les entitats financeres?

—Hi entrarà com a accionista, és a dir, hi aportarà capital. A diferència de quan atorga un simple préstec, el FROB farà participar al consell dels nous caixa-bancs algun dels experts seleccionats pel FROB mateix per a aquesta tasca, per tal que vetlli pel bon ús d'aquests fons, com no pot ser altrament.

—**Es pot parlar d'intervenció o nacionalització, com han apuntat de vegades diversos sectors?**

—No. Aquest accionista-FROB tindrà durant un període prefixat un pes en les decisions, d'acord amb la importància relativa del capital desemborsat. D'aquí ve que les caixes lluitin ara per la màxima valoració dels actius propis, per la qual cosa els responsables públics han establert un procediment transparent per a valorar les aportacions respectives. Dir-ne *intervenció* i *nacionalització* és forçar els termes.

—**I doncs, per què és tan polèmica la presència de capital públic en les entitats?**

—Entre el préstec i l'aportació de capital, les dues fórmules del FROB, alguns haurien preferit el primer, tot i que els préstecs són cars i un accionista sempre s'hi arrisca més, perquè resta a mercè dels resultats. Això no és gaire transcendent per a alguna de les nostres caixes, que han pogut escollir la modalitat —a diferència d'algunes altres—, atès que abans del darrer decret de l'abril del 2011 ja havien sol·licitat la possibilitat d'aquell nou préstec.

—**S'ha posat l'exemple de Caja Castilla - la Mancha com a caixa intervinguda, comparant-ho amb allò que pot passar a Catalunya-Caixa i Unnim si van al FROB. Però són dues situacions ben diferents.**

El catedràtic d'Economia de la UPF Guillem López Casasnovas (Ciutadella, Menorca, 1955) és conseller del Banc d'Espanya, un càrrec que acaba de renovar fins el 2017. En aquesta entrevista aclareix què hi passa, exactament, a les caixes.

EL TEMPS

—Efectivament, la comparació és errònia. A la caixa manxega li fou nomenat un administrador, després de la intervenció contra la seva voluntat, per a procedir a liquidar-la. No és pas el cas de les caixes a què us referiu, en les quals esperem que l'entrada del capital del FROB ajudi a fer-les viables, perquè així s'hi podrà recuperar el capital invertit. En tot cas, la reactivació econòmica serà decisiva per a aquest objectiu. Sense una millora de l'economia no sóc optimista, i en aquest cas, aviat serà molt difícil que totes les caixes nostres se salvin.

—**És gaire diferent, el full de ruta del Banc d'Espanya del que han**

aplicat alguns altres estats per a reordenar el seu sistema financer?

—A diferència de països com els Estats Units, Alemanya, el Regne Unit, Bèlgica, els Països Baixos, etc., fins ara l'estat espanyol —i el Banc d'Espanya en particular— ha protegit la butxaca del contribuent d'una manera dràstica. De moment, les intervencions fetes s'han finançat via Fons de Garantia de Dipòsits o Fons de Reestructuració Ordenada Bancària. El FROB emet deute i voluntàriament la gent, els mercats, el subscriuen en canvi d'un interès, que és precisament el que el FROB recupera en els préstecs que fa. Que els contribuents no acabem pagant pels problemes de les caixes —que, diguem-ho tot, algunes s'han guanyat a pols— és l'objectiu del full de ruta del Banc d'Espanya.

—**Ara queda tot més clar, però no sempre s'entén així, el full de ruta.**

—Certament. La demagògia d'alguns alimenta enganyosament en aquesta qüestió la indignació dels indignats. Perquè alguns llegeixen, sense entendre, els qui critiquen legítimament allò que ha passat en alguns altres països i ho apliquen sense més ni més a l'estat espanyol. Si volem jutjar el Banc d'Espanya, jo mateix us en puc fer la llista d'autocrítica. Però ajut directe de ciutadans a banquers, repeteixo, fins ara no n'hi ha hagut. L'indirecte, a través de certs avals, no és gaire important i avui no implica cap pèrdua. L'interès del Banc d'Espanya és que les caixes es recuperin, ni que sigui per a refer-se del capital o dels préstecs del FROB.

—**Alguns directius d'entitats s'han apujat el sou justament en plena crisi. El gest no ajuda precisament a cultivar una bona imatge.**

—Els treballadors i directius podien haver mostrat probablement més interès també en la seva viabilitat. Veig poques dimissions, no baixades significatives de salaris i una utilització elevada d'aquells préstecs del FROB per a les indemnitzacions pròpies. Esperem que siguin per a bé...

—**Sigui com sigui, la presència de l'estat en l'accionariat de les caixa-bancs és temporal. En quants anys i a quin interès la caixa-banc ha de tornar els diners del FROB?**

—Els préstecs tenen un termini fins a cinc anys amb algunes excepcions. L'interès que s'exigeix és certament força elevat, ja avui al voltant del 8%. Xifra, en tot cas, previsiblement igual o menor a la que haurien de pagar les caixes si trobessin algú que avui els fiés. La prima de risc que aquest préstec conté protegeix en part la possibilitat del no-retorn. D'aquí ve la importància d'utilitzar correctament els diners del FROB. Més enllà d'això, jo crec que si la indicació dels qui administren les caixes és favorable, els terminis podrien arribar a flexibilitzar-se. Però el compromís de retorn hi ha de ser.

—**I si no els pot tornar, l'estat té el dret de vendre les seves participacions?**

—Naturalment, pel que fa a les aportacions de capital. L'estat aquí som tots. Si el capital no es torna, el BE ha de protegir els contribuents abans que els directius i professionals que no se n'hagin sortit. Una condonació sí que seria injusta i socialment regressiva.

—**El límit per a acudir al FROB és el setembre d'enguany. Acudir-hi abans significa que l'entitat està en una situació molt complexa, com s'ha apuntat en ocasions, o entra dins el calendari normal establert pel BE?**

—És el calendari normal. Depèn sovint de si una caixa té actius en procés de venda, que vulgui realitzar mes o menys aviat algunes opcions; i dels compromisos, si escau, d'entrada d'inversors institucionals. No permet una interpretació sobre qui està pitjor o millor. El pla és que a final de setembre tothom mostri uns mínims garantits per a retornar la confiança en el sistema.

—**Quina incidència poden tenir els resultats dels tests d'estrès en tot plegat? Pot canviar veritablement el rumb d'una entitat?**

—És clar que sí. Dependrà del deteriorament dels comptes de cadascú des de l'últim test. Per això no té lògica parlar de si el cost serà 15.000 o 30.000 milions (200.000 milions, ha arribat a dir algú!). El primer test va donar la xifra inferior, veurem què dona el segon. Però, sigui com sigui, els tests es fan sota escenaris diversos,

i agafar el pitjor no ha de ser forçosament representatiu per a totes les caixes. Val la pena de recordar també que el sistema financer ja ha fet provisions addicionals per valor de 9,6 milions d'euros (un 10% del PIB), i dubto que hi hagi països que puguin mostrar en aquest terreny un esforç similar i un nivell de transparència superior.

—**Algunes caixes, com Unnim, volen mirar de recapitalitzar-se amb diners privats, o fer un SIP o fusió, abans que recórrer al FROB. Quins avantatges i inconvenients tenen aquestes dues opcions?**

—Operant a través d'un banc poden buscar inversors institucionals i privats que arriquin els seus diners, i poden entrar en els consells d'administració. Aquest era un entrebanc que tenien les caixes abans, perquè els òrgans de govern eren barrats per a polítics locals i algunes anomalies més. Fóra bo que els aconseguissin amb aquests inversors i fessin innecessari el FROB, perquè voldria dir que qui s'arrisca creu efectivament en el projecte de l'entitat.

—**En tot plegat, es produirà un reajustament del sistema financer espanyol. Veurem més moviments de concentració d'entitats i fins i tot desaparicions?**

—Alguns han criticat el Banc d'Espanya per haver reformat el sistema de caixes de manera massa pausada.

EL TEMPS

És probable que alguns bancs continuïn preferint una acció dràstica, que entre més coses els permetria de comprar actius i apoderar-se de caixes a preu de saldo, ensorrant-les totes alhora. Però al país encara hi ha lleis i voluntat de respectar-les, i és de justícia donar oportunitats per a esmenar, si és possible, la situació.

—**Les mesures de recapitalització tenen més a veure amb la necessitat de projectar a l'exterior una imatge de control, que no pas amb el fet que realment les entitats estarien en una situació de risc clara si ara**

no s'ajustessin a les exigències de solvència?

—Totes dues coses. En regulació financera s'ha d'actuar de manera preventiva i prudencial, entre més raons perquè la disfunció dels uns no contamina la bona funció dels altres, vista la sensibilitat que mostra el mercat de capitals.

—**Les exigències de core capital són més elevades que no pas a la resta d'Europa, com expliquen els directius de les caixes?**

—És probable que acabi essent així. Veurem què fan els altres països —per exemple, Alemanya— amb les seves caixes. També és més delicada la fragilitat de bona part dels actius de les nostres caixes. Tinc totes les simpaties per la funció de les caixes. Encara més, estic preocupat perquè la petita empresa perd un sensor de primera en aquells directors de sucursals respecte al registre i la viabilitat d'alguns projectes, enfront de ràtings suposadament objectius i centralitzats que es fan servir ara sense donar explicacions a qui demana crèdit. Però em sorprèn que es faci tan poca autocrítica sobre la deriva de les caixes, i dels seus directius, els darrers temps. Ara no poden girar-s'hi d'esquena, com si la culpa fos del Banc d'Espanya per no haver-los regulat millor.

Gemma Aguilera

Breus

Abertis ja apunta cap al mercat nord-americà

El consorci format per Abertis i Goldman Sachs ha guanyat el concurs públic per a gestionar dues de les autopistes més importants de Puerto Rico, la PR22 i la PR5, durant quaranta anys. El projecte implica una inversió de 762 milions d'euros i, com remarca el president d'Abertis, Salvador Alemany, és "una bona carta de presentació" per a tancar unes altres operacions als Estats Units. Però Abertis té en cartera un altre gran projecte, l'aventura de la privatització dels aeroports del Prat i Barajas. El president d'Abertis, que reconeix que la companyia, si ha de

ABERTIS

El grup d'infraestructures català també té la mirada posada en la gestió del Prat o Barajas.

triar, per proximitat s'interessa més per Barcelona que no per Madrid, demana prudència, perquè "evidentment hi haurà operadors internacionals que hi competiran" i no es pot donar per fet que els guanyadors seran grups locals.

Consum inverteix 26,3 milions en una planta logística al Prat

La cadena de supermercats Consum invertirà 26,3 milions d'euros en una planta al Prat de Llobregat, que començarà a construir-se el 2012 i serà totalment operativa el 2014. La nova planta, que s'afegirà a les instal·lacions de 18.000 metres quadrats que la cadena ja té al Prat, compta amb una superfície de 40.000 metres quadrats i es destinarà al producte sec. A més, la cooperativa preveu d'invertir 47,5 milions en l'obertura de 40 supermercats al Principat fins el 2013, sis dels quals es materialitzaran abans no s'acabe l'any.